

VREDESACTIE

bpost

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Beste Vredesactie-sympathisant,

Terwijl we de laatste hand leggen aan dit krantje keert de Belgische bevolking terug van de stembus. Voor de samenleving staat er veel op het spel, maar de generaals van Europa kunnen gerust zijn: bijna alle partijen schreeuwen voor meer investeringen in het leger, meer oorlog, meer bewapening.

Rest er ons dan niets anders dan een bolletje in te kleuren en de schouders op te halen? Uiteraard niet. De oorlogseconomie is een internationale octopus die met vele tentakels door België passeert. Aan ons om die af te hakken.

Hier maakt Vredesactie het verschil.
Hoe? Dat leest u in deze krant.

Veel leesplezier!

in beeld: Actieweek tegen Russisch gas

Meer Vredesactiekrantjes?

- In beeld: actieweek tegen Russisch gas 2
- Dit is hoe jij kan meedoen 8
- Doorvoer van wapens naar Israël 9

In het licht van onze 'Stop Fuelling War' campagne trok Vredesactie de afgelopen 2 jaar ten strijde tegen de innige samenwerking tussen de Belgische gasnetbeheerder Fluxys en de Russische gasindustrie. Maar wat is het bredere plaatje nu weer van 'Stop Fuelling War'?

foto's: © Promote Ukraine & Vredesactie

Zoals u wel weet, gaan dictatoriale regimes en de fossiele brandstofindustrie hand in hand. Landen wiens begroting sterk afhankelijk is van fossiele brandstoffen zoals olie en gas, hebben relatief gezien een grotere kans om door een dictatoriaal regime bestuurd te worden, lopen een grotere kans op interne gewapende conflicten, en mengen zich tot 3 maal vaker in internationale militaire confrontaties. Fossiele brandstofbedrijven deinzen er op hun beurt niet voor terug om zich in gewapende conflicten te mengen om hun winsten veilig te stellen. Dit zorgt bovendien voor enorme mensenrech-

tenschendingen. De klimaatcatastrofe zal ook zorgen voor meer gewapend conflict. Bij dit alles gaan mensenrechten en -levens massaal verloren.

Onze campagne 'Stop Fuelling War' richt zich op het kruispunt tussen dictatoriale regimes die gewapende onderdrukking gebruiken en de fossiele brandstofeconomie, die conflicten in de hand werkt. 'Stop Fuelling War' kijkt naar hoe België betrokken is bij die conflicten en hoe we burgers kunnen mobiliseren om druk uit te oefenen en de instandhouding van deze conflicten te ondermijnen.

**Bekijk de
aftermovie van
de actieweek**

Fluxys, Stop Fuelling War in Ukraine!

Een eerste doelwit in de 'Stop Fuelling War' campagne is dus het Belgische bedrijf Fluxys. Fluxys sloot deals met Russische gasbedrijven en bezorgde alleen in 2023 de Russische oorlogskas al 1 miljard euro winst. Deze winsten zijn zo groot dat ze de Belgische hulp aan Oekraïne ver overstijgen. 'Stop Fuelling War' zette daarom de Belgische overheden onder druk om Fluxys te dwingen de samenwerking met de Russische gasbedrijven te stoppen. Op die manier maakt Rusland minder winsten die het in de oorlog met Oekraïne kan investeren. Ook wordt het voor Rusland moeilijker om haar gaswinning uit te breiden en gas aan andere landen te verkopen. Een winst voor zowel het klimaat als voor de vrede!

Lente 2024: Politieke stappen in de goede richting

Na twee jaar campagne voeren samen met Belgische en Oekraïense partners, kwam er eind april dan toch schot in de zaak. De federale regering gaf het mandaat aan Minister van Energie, Tinne Van der Straeten, om op Europees niveau voor een verbod op de overslag van Russisch gas te pleiten. En België heeft beslist legitimiteit om hiervoor te pleiten: driekwart van alle Europese overslag van Russisch gas gebeurt namelijk in België! Begin mei nam de Europese Commissie dat voorstel op in het 14de economische sanctiepakket tegen Rusland. Nu is het aan de lidstaten om dat voorstel goed te keuren. Negen lidstaten riepen al expliciet op tot een verbod op deze overslag. De oplossing lijkt in zicht. Eindelijk lijkt België komaf te kunnen maken met de financiering van de Russische oorlogskas!

Dat was echter buiten Vlaanderen gerekend. Niet enkel *usual suspect* Hongarije ligt namelijk dwars, maar ook de Vlaamse regering saboteert het Europese voorstel. Zonder de steun van alle gewesten moet België zich op Europees niveau onthouden. Een onthouding is geen hard veto, maar aangezien België $\frac{3}{4}$ van de overslag van Russisch LNG in Europa voor haar rekening neemt, kan een duidelijke positie van ons land van doorslaggevend belang zijn. Daartegen zet Vlaanderen dus de hakken in het zand.

Verslag van een snedige actieweek

Het is dus in deze context dat Vredesactie van 6 tot 14 mei een stevige actieweek neerzette met deze centrale eisen:

- **Vlaanderen**, steun het Europese voorstel om Russisch gas uit onze havens te weren.
- **Federale overheid**: goed dat jullie een duidelijke positie hebben ingenomen tegen de overslag van Russisch gas. Maar zorg ook voor een **bindend mensenrechtenkader** voor bedrijven zoals Fluxys, want de Russische oorlogsfinanciering is het symptoom van een veel breder probleem.
- **Fluxys**, stop met fossiele investeringen. En als het op hernieuwbare energiebronnen aankomt: stop met dezelfde fout te herhalen. Sluit dus geen nieuwe economische deals met militaire dictaturen zonder duidelijk mensenrechtenkader (zoals Egypte bijvoorbeeld).

6/5 - Projectie op de Fluxys-gevel

Op maandagnacht begaven we ons naar de kantoren van Fluxys, en projecteerden we een boodschap van levensbelang op de gevel: "Gas Kills, Fluxys Guilty". Activisten uit België en Oekraïne verduidelikten de actie vervolgens in een video-boodschap.

foto's: © Promote Ukraine & Vredesactie

12/5 - Manifestatie "Stop Fuelling War"

Op zondag 12 mei kwamen 110 mensen van de vredesbeweging, de klimaatbeweging en van de Oekraïense gemeenschap op straat om een einde te eisen aan de exclusieve toegang die Russische tankers genieten tot de Fluxys-terminal in Zeebrugge. De organisatoren juichten de stappen toe die Minister van Energie, Tinne Van der Straeten, zette om een Europees verbod op de overslag van Russisch LNG te kunnen verkrijgen. Diezelfde minister kwam haar proces ook toelichten aan de manifestanten. De organisatoren roepen de gewestelijke overheden nu op om dit voorstel te steunen, en eisen dat er ook werk wordt gemaakt van een verbod op de invoer van Russisch LNG. Verder willen ze een duidelijk mensenrechtenkader voor bedrijven zoals Fluxys om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden.

Stand en het Brusselse *Promote Ukraine* namen het woord. Ze hekelden Fluxys' complete gebrek aan aandacht voor de grootschalige mensenrechtenschendingen in haar waardeketen, en vroegen de voorzitter om zijn dubbele rol niet langer te misbruiken om Europese sancties op de overslag van Russisch vloeibaar gas te ondermijnen.

Hou de Europese beslissingen in het oog!

Op het tijdstip van schrijven van deze krant wachten er ons dus nog enkele hordes op Europees vlak. **De beslissing over het sanctiepakket wordt op 28 juni verwacht.** Intussen zetten we verder publieke druk op de Vlaamse regering, en informeren we mensen over de Europese gesprekken die achter de schermen plaatsvinden. Hou onze kanalen eind juni dus in de gaten, en blijf op de hoogte van de uitkomst!

Lees meer over de manifestatie:

14/5 – Aandeelhoudersvergadering Fluxys

Op de Algemene Vergadering van Fluxys richtten enkele kritische aandeelhouders hun vragen tot de Raad van Bestuur. Niet enkel de Belgische organisaties Vredesactie, Bond Beter Leefmilieu en Greenpeace namen deel. Ook Oekraïense vertegenwoordigers van het in Kiev gebaseerde *Razom We*

What's next?

Nu de Europese Unie veel minder gas importeert vanuit Rusland kijkt ze naar andere gebieden om haar gasvoorraad te verzekeren.

- Er wordt meer gas geïmporteerd vanuit de VS, het land met de grootste militaire uitgaven ter wereld. De gasindustrie daar heeft een nefaste impact op rechten van hoofdzakelijk gekleurde gemeenschappen in de nabijheid van de infrastructuur.
- Er wordt meer gas geïmporteerd uit Azerbeidzjan. Dit land bouwt haar militaire capaciteiten steeds verder op, om ze regelmatig los te laten in het etnisch-territoriaal conflict in Nagorno-Karabach.
- Ook met Israël werd een deal gesloten om meer gas te importeren uit het Oost-Middellandse Zeegebied. Israël is een bezettende entiteit die momenteel de bevolking van Palestina blootstelt aan genocidaal geweld na tientallen jaren van onderdrukking.

Wanneer we ons opnieuw afhankelijk maken van oorlogszuchtige regimes, ruilen we dus het ene probleem in voor het andere. Onze campagne is dus nog niet gedaan.

Voor vrede, voor het milieu, en voor mensenrechten: Stop Fuelling War!

fotos: © Promote Ukraine & Vredesactie

Lees meer over de AV van Fluxys:

Vrijwilligen bij Vredesactie?!

Samen vechten voor een wereld waarin conflicten worden opgelost zonder (dreigen met) geweld. Tonen hoe onze samenleving oorlogen voedt – en hoe we dat kunnen veranderen. Samen.

Vredesactie, dat is onderzoek doen, dossiers schrijven, betogen, je vastketenen, online lawaai maken, beleidsmakers onder druk zetten en andere mensen trainen hoe ze dit alles zelf kunnen organiseren.

Wat kan je doen?

Commzzz

Actievoeren is een middel om de samenleving te veranderen, geen doel-op-zich. Daarom hebben we mensen nodig die mee onze boodschap verspreiden. Ben jij handig met sociale media of grafische tools? Schrijf je graag artikels? Of creëer je graag beeldmateriaal? Welkom bij de communicatieploeg!

Campagne, lobby & onderzoek

Vredesactie is gekend door haar straffe campagnes! Onderzoek is een belangrijk onderdeel van het uitbouwen daarvan. Samen speuren we het internet af, op zoek naar bewijsmateriaal. Eender wie kan hieraan deelnemen, ervaring is niet vereist. Met dat bewijsmateriaal confronteren we beleidsmakers en andere instanties. Dat betekent vooral veel mailen en telefoontjes plegen en daarvoor kan Vredesactie zeker hulp gebruiken!

Lokale actiegroepen

Vervoeg een lokale actiegroep van Vredesactie! In Brussel, Gent en Brugge zijn groepen vredesactivisten actief die lokaal activiteiten en acties organiseren. Dit is al dan niet gelinkt aan de lopende campagnes, maar wel binnen de visie van Vredesactie natuurlijk. De opstart van Vredesactie Antwerpen komt er ook aan in het najaar van 2024.

Training

Jarenlang acties voorbereiden, omgaan met groepsdynamiek en strategisch campagnes uitdokteren: die ervaring is gebundeld in ons trainerscollectief, Tractie. Je kan een training volgen, een training op maat aanvragen – of zelfs trainer worden. Mail naar tractie@vredesactie.be of bekijk de agenda op www.tractie.be

Interesse om te vrijwilligen? Stuur een mailtje naar [Truike](mailto:truike@vredesactie.be) – truike@vredesactie.be. Dan krijg je een uitgebreide briefing en ook toegang tot de vrijwilligersnieuwsbrief. Maandelijks krijg je dan een overzicht met de aankomende vrijwilligersactiviteiten en open taken/verantwoordelijkheden die je kan opnemen.

© 11.11.11

Doorvoer van wapens naar Israël: “in the picture” én voor de rechter

Sinds de aanvang van het Israëlische offensief in Gaza heeft Vredesactie getracht de wapenexport en -doorvoer naar Israël zichtbaar te maken, en die ook te laten blokkeren. In onze vorige editie kon u al lezen over ons eerste succes daarbij: het stopzetten van de uitvoer van buskruit door de Waalse overheid, nadat Vredesactie samen met Amnesty International, Ligue des Droits Humains en CNAPD met een proces dreigden. Maar ondertussen boekten we ook verdere successen tegen de doorvoer van wapens naar Israël.

ZIM: met een brede coalitie zorgden we voor een strafonderzoek

Door vragen van openbaarheid van bestuur kregen we zicht op de lading van schepen met bestemming Israël. Zo bleek dat de Israëlische rederij ZIM vorig jaar bijna 250 ton munitie en 20 ton ontstekingsmechanismen had doorgevoerd via de haven van Antwerpen. **Dit alles zonder de nodige vergunningen.** Vredesactie diende daartegen klacht in met burgerlijke partijstelling en kreeg daarbij versterking van een hele reeks middenveldorganisaties.

Dit deden we op basis van schendingen van het Vlaamse Wapenhandeldecreet. Het resultaat is dat er een onderzoeksrechter werd aangesteld en er nu een gerechtelijk onderzoek loopt naar die illegale doorvoer. Zijn we daarmee 100% zeker dat alle doorvoer is stilgelegd? Nee. Maar voor wapentrafikanten is de dreiging reëel dat elke nieuwe doorvoer onmiddellijk aan de ketting wordt gelegd. Dit is absoluut een overwinning.

© Daniel Ramirez

(11.11.11, Broederlijk Delen, Oxfam, Al Haq Europe, De-Colonizer, Association Belgo-Palestinienne, Palestina Solidariteit, Intal, en Vrede vzw)

Beeld uit video - Kabinet woordvoerder Israëlisch Ministerie van Defensie

Het antwoord van de FOD Mobiliteit was verbijsterend: er werd geen enkele aanvraag voor vervoer van wapens en munitie gedaan – en dus geen enkele toelating gegeven.

Challenge Airlines: van Occupation Airlines tot Genocide Airlines

Het tweede doorvoer-dossier is dat van Challenge Airlines. Deze Belgisch-Israëlische luchtvaartmaatschappij is actief op de luchthaven van Luik-Bierset, en speelt een belangrijke rol in de Israëlische bezettingspolitiek. Zo verzorgen ze bijvoorbeeld de uitvoer van landbouwgoederen uit Israëlische nederzettingen in Palestijns gebied naar de Benelux. Maar ze faciliteren ook de aanvoer van militair materiaal vanuit de VS naar Israël. Sinds oktober met een reeks rechtstreekse vluchten, maar vermoedelijk al jaren op commerciële vluchten met een tussenstop in Bierset.

We vermoedden dat deze doorvoer al lang bestond, maar eerdere pogingen om daar informatie over te verkrijgen vingen bot. Toen hij geconfronteerd werd met de vluchtgegevens, moest de CEO van Challenge Airlines in november hun rol in de wapentransporten wel toegeven. Onze overheden bleven het probleem echter ontkennen. **Daarom schreven we zo veel mogelijk instanties aan waar mogelijks informatie te vinden was met een vragen van openbaarheid van bestuur.** En dat leverde een merkwaardig maar spectaculair resultaat op. Merkwaardig omdat verschillende instanties op federaal niveau elkaar tegenspraken en blijkbaar elkaar niet informeerden (of die informatie negerden). Spectaculair omdat er snel een enorme stroom aan militair materi-

aal zichtbaar werd, gespreid over enkele maanden tijd.

Bij de FOD Mobiliteit moet voor luchtvervoer van wapens en munitie telkens toelating worden gevraagd. Dat aanvraagformulier staat op hun website en we vroegen dan ook alle aanvragen en toestemmingen op voor vervoer van wapens en munitie naar Israël. Het antwoord was verbijsterend: er werd geen enkele aanvraag gedaan en dus geen enkele toelating gegeven.

De FOD Economie heeft een andere rol: zij controleren de veiligheid van het vervoer van gevaarlijke goederen. Daarvoor vragen vervoerders toelating en overhandigen ze hun vervoersdocumenten. Niet alle militaire ladingen zijn “gevaarlijke goederen”, enkel munitie of onderdelen die kunnen ontploffen of in brand vliegen tijdens het transport. Deze documenten geven dus enkel een gedeeltelijk zicht op militaire ladingen, maar toen we ze opvroegen voor vluchten naar Israël, kregen we meer dan 60 verschillende verzendingen van militair materiaal te zien tussen begin oktober 2023 en begin maart 2024!

Zo waren er enkele ladingen met onderdelen van F-35 en F-16 gevechtsvliegtuigen. Opvallend hierbij was ook dat de Nevatim luchtmachtbasis, vanwaar Israëlische gevechtsvliegtuigen opstijgen voor bombardementen op Gaza, vernoemd werd als bestemming, evenals het Israëlische ministerie van defensie.

Dat deze ladingen “de versterking van de militaire capaciteit van Israël” inhoudt valt moeilijk te ontkennen. Dit terwijl er al in 2009 beslist werd om zulke doorvoer of uitvoer niet meer toe te laten. Ook gaat het hier om het soort materiaal waarvoor de Nederlandse rechtbank in februari de uitvoer verboden heeft.

Waar kregen we nog zicht op? Meer dan 50 ton munitie en munitie-onderdelen bestemd voor IMI, de belangrijkste munitieleverancier van het Israëliëse leger. Verder spreken we over ontstekingsmechanismes voor luchtbommen en precision-guided munitie, een tiental ton crowd-control munitie, en diverse onderdelen voor militair materieel.

Rood licht voor Challenge Airlines

We overhandigden dit samen met onze Franstalige partners aan de pers en kondigden juridische stappen aan tegen de bevoegde overheden. De Waalse overheid, enerzijds, omdat hun wapenhandeldecreet gebrekkig is, en het dit soort doorvoer niet reguleert. Een gat in de wetgeving waar Challenge Airlines heel bewust misbruik van maakte, zoals bleek uit e-mails die in de overhandigde documentatie zaten. Anderzijds kreeg de federale minister van mobiliteit, Gilkinet, een ingebrekestelling omdat hij de toelating voor het vervoer van wapens door het Belgische luchtruim kon weigeren, en de luchtvrachten waarvoor geen toelating werd aangevraagd

door de luchtvaartinspectie kon laten blokkeren. Weliswaar zou de minister deze toelatingen sowieso niet geven, maar blijkbaar werd er ook niet gereageerd op het vervoer van wapens zonder toelating. Dit ondanks de informatie doorgestuurd door de FOD Economie.

Nadat ze een half jaar bleven beweren dat er niets aan de hand was, konden de betrokken bevoegdheden nu niet meer naast de feiten blijven kijken. Di Rupo vaardigde een ministerieel besluit uit waarin hij expliciet alle doorvoer van militair materiaal via Waalse luchthavens naar Israël verbiedt en daarmee het gat in de wetgeving sluit. Ook Gilkinet schoot in actie: hij liet een intern onderzoek uitvoeren en besloot op basis daarvan een klacht neer te leggen tegen Challenge Airlines.

Het blijft een vreemde vaststelling dat we meer dan een half jaar campagne moeten voeren om een reeds lang geleden genomen regeringsbeslissing effectief te laten uitvoeren. Maar het lijkt er nu wel op dat we alle wapenuitvoer en -doorvoer naar Israël hebben kunnen stilleggen!

We blijven wel een oogje in het zeil houden. Na de verkiezingen vragen we ook de nodige aanpassingen aan de regelgeving om de gaten daarin wat duurzamer te kunnen dichten.

SHIPPER'S DECLARATION FOR DANGEROUS GOODS

Shipper
 Dangerous Goods Management
 1548 Crescent Drive
 CARRICOLLTON, TEXAS 75906
 UNITED STATES OF AMERICA

Consignee
 Q9327A
 ISRAEL MOD F35 ISRAEL SITE BASE 28
 ARI CAMP
 NEVATIM AFB 8955000
 ISRAEL

TRANSPORT DETAILS
 This shipment is within the territories prescribed for: (select one-applicable)
 AIRCRAFT ONLY

NATURE AND QUANTITY OF DANGEROUS GOODS
 Dangerous Goods Identification

UN or ID No.	Proper Shipping Name	Class or Division (including hazard)	Packing Group
UN 0276	CARTRIDGES, POWER DEVICE	1.4C	
UN 0276	CARTRIDGES, POWER DEVICE	1.4C	
UN 0276	CARTRIDGES, POWER DEVICE	1.4C	

Page 1 | 1

1545996

Lockheed Martin Aeronautics Company
 Lockheed Martin Aeronautics Company
 Lockheed Blvd
 Fort Worth TX 76108

SHIP TO ADDRESS
 ISRAEL MOD F35 ISRAEL SITE
 BASE 28
 ARI CAMP
 NEVATIM AFB 8955000

LOADING MANIFEST
 BOL DATE 10/25/2023E
 SHIP TO CODE Q9327A
 BOL NUMBER S0FW0300419
 CARRIER/TYPE OF SERVICE SOFW0300419
 DSV AIR & SEA
 Priority 1
 Day Route
 VESSEL NAME/FLY /VOY/ETD
 BOL TERMS
 DAP
 DAP

UPDATE:

OVERWINNING!

WALLONIË VERBIEDT

ALLE DOORVOER

VAN WAPENS NAAR ISRAËL

www.vredesactie.be
contact@vredesactie.be
03 281 68 39 | Breughelstraat 31
2018 Antwerpen

Word Partner van Vredesactie
geef financiële steun via een vaste
opdracht op BE02 5230 4030 0040.

Vlaanderen
verbeelding werkt

[VREDESACTIE]